

گفت وگویی دکتر یزدی با سایت کلمه

خانم یوسفی، ۸۸/۳/۳

۱- مدیریت دولت در زمان ۸ سال دفاع مقدس به ویژه روزهای مقاومت خرمشهر را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
ج- جنگ ایران و عراق دودوره مشخص دارد: دوره اول از آغاز حمله ارتش عراق به ایران تا فتح خرمشهر و دوره دوم از فتح خرمشهر به بعد. در دوره اول جنگ ما بی هیچ تر دیدی دفاعی بود و تقریباً تمام نیروها و گروه‌های سیاسی و مدیران کشور از جنگ و دفاع میهنی حمایت می‌کردند. فضای سیاسی حاکم بر کشور همان فضای دوران انقلاب و همه با هم بود. اما بعد از فتح خرمشهر آن فضا بتدریج از بین رفت. در مورد ادامه جنگ اتفاق نظر وجود نداشت. مدیریت جنگ فرصت‌های گران قدری را، که با فتح خرمشهر بنفع ایران پیش آمده بود و می‌توانستیم جنگ را بنفع ایران پایان دهیم از دست برفت.

۲- به گفته آقای زیبا کلام پس از فتح خرمشهر فقط مهندس بازرگان موافق خاتمه جنگ بودند، آیا این نظریه را قبول دارید؟

ج- این سخن گواهی برحق و ادا دین و قابل تقدیر است. اما تنها مهندس بازرگان و یاران ایشان نبودند که مخالف ادامه جنگ بعد از فتح خرمشهر بودند. اولاً شخص آقای خمینی موافق ادامه جنگ بعد از فتح خرمشهر نبودند. کسانی که مدیریت جنگ را بر عهده داشتند بر آن اصرار ورزیدند و ایشان هم، ضمن تاکید بر نظر خود با آن‌ها همراهی کردند.

۳- عوامل فتح خرمشهر را به عنوان یک صاحب نظر بیان کنید.

ج- در طول ۲۰ سال گذشته ایران با کشورهای همجوار خود چندین جنگ را تجربه کرده است. متأسفانه در تمام آن جنگ‌ها ما سرزمین‌هائی را از دست دادیم. در جنگ تحمیلی ایران و عراق ما سرزمینی را از دست ندادیم. و این ممکن نبود اگر مردم در پشت جبهه از رزمندگان در جبهه‌ها دفاع و حمایت نمی‌کردند. یکی از قواعد جنگ رابطه جبهه با پشت جبهه است. جنگ ایران با عراق از نوع جنگ‌های کلاسیک نبود. جنگ یک ارتش مردمی با یک ارتش کلاسیک بود. در جنگ‌های کلاسیک هر گاه تجهیزات نظامی و نفرات هر دو ارتش در حال جنگ، یکسان باشد آن ارتشی برنده می‌شود که پشت جبهه اش قوی‌تر است. در جنگ‌های نامنظم مردمی ارتباط تنگاتنگی میان واحد‌های رزمنده با توده‌های مردم وجود دارد. اگر چنین نباشد ارتش مردمی امکان حضور و فعالیت پیدا نخواهد کرد. شادروان دکتر چمران با کوله باری از دانش و تجربه جنگ‌های نامنظم مردمی در جنوب لبنان توانست به بهترین وجه ممکن نیروهای داوطلب مردمی را سازمان دهد. و این یکی از عوامل کلیدی در پیروزی بود. عامل مهم دیگر ادامه روحیه همه با هم دوران انقلاب بود. انقلاب با شعار همه با هم پیروز شد. متأسفانه بعد از انقلاب شعار همه با من بتدریج به شعار همه باهم نشست. اما در دوران دفاع، بخصوص تا فتح خرمشهر، هنوز شعار همه با هم حاکم بود. عامل سوم نقش رهبر کارزماتیک در جنگ و بسیج مردم برای حمایت از جنگ بود. بنیانگذار فقید انقلاب جمهوری اسلامی یک رهبر کارزماتیک بر جسته بود که توانست حمایت‌های مردمی را بنفع دفاع میهنی بسیج نماید.